

STAPPENPLAN

LITTEKENBEHANDELING

STAP 1

Na wondsluiting

Zorg voor voldoende UV-bescherming (ALHYDRAN SPF)

PREVENTIEVE MAATREGELEN

- Hydrateer de huid goed (ALHYDRAN)
- Start met siliconetherapie (SCARBAN / BAPSCARCARE)

Overweeg taping of druktherapie

LINEAIR / WIJDVERSPREID

6 weken - 3 maanden

NORMALE LITTEKENRIJPING

Stop na 3 maanden

VROEGE HYPERTROFIE

Continueer/intensiveer

STAP 1

- Start druktherapie

Geén chirurgie tenzij (sprake van) functionele beperkingen

Overweeg interlaesionale corticosteroiden bij uitgebreide hypertrofie

STAP 2

KELOÏD

4 weken - 6 maanden

NORMALISERING LITTEKEN

Continueer zo lang als nodig

GROEIEND KELOÏD

Continueer/intensiveer

STAP 1

- Start druktherapie
- Start interlaesionale corticosteroiden

Overweeg combinatie met 5-FU, bleomycine of Verapamil

STAP 3

Na 6 maanden

NORMALE LITTEKENRIJPING

Stop therapie

VERDERGAANDE HYPERTROFIE

Continueer/intensiveer

STAP 1

+ STAP 2

- Start interlaesionale corticosteroiden

Overweeg combinatie met 5-FU

Overweeg contractuur chirurgie

Na 12 maanden

NORMALISERING LITTEKEN

Continueer zo lang als nodig

GEEN REACTIE KELOÏD

Overweeg chirurgie in combinatie met radiotherapie of interlaesionale cryotherapie

Na wondsluiting

STAP 1

STAP 4

Na 12 maanden

PERMANENTE HYPERTROFIE

Overweeg littekencorrectie

Na wondsluiting

STAP 1

ALHYDRAN

Scarban®

BAPSCARCARE

Disclaimer:

Dit behandelingschema is een vereenvoudigde weergave van gepubliceerde Europese litteken behandelrichtlijnen.^{1,2}
Copyright © BAP Medical B.V.

STAPPENPLAN

LITTEKENBEHANDELING

Ideaal littekenherstel (niet verheven, neutraal gekleurd, klachtenvrij) is niet vanzelfsprekend. Een aantal factoren verhoogt het risico op het ontstaan van afwijkende littekens.

Twee factoren zijn belangrijk bij littekenbehandeling:

- 1 Esthetische bezorgdheid van de patiënt (bijvoorbeeld gezicht/hals/borst)
- 2 Risico op het ontwikkelen van afwijkende littekens

Let daarom extra op risicofactoren zoals:^{3,4,5}

Initieel trauma Diepere wonden, onregelmatige wonden, een wonden na chirurgische ingreep die niet parallel aan de huidlijnen lopen.

Wondgenezing Vertraagde wondsluiting, bijvoorbeeld door complicaties zoals infectie of ontsteking.

Lokalisatie Locaties met grotere kans op tensie op de wondranden, bijvoorbeeld sternum, (boven)rug, schouders en gewrichten.

Leeftijd Littekens in de kindertijd hebben vaak de neiging zich afwijkend te ontwikkelen.

Huidskleur Personen met een donkere huidskleur hebben een verhoogd risico op het ontstaan van afwijkende littekens. Dit geldt ook voor (roodharige) personen met een lichte huidskleur.

Erfelijkheid Bij afwijkende littekenvorming kan genetische aanleg een rol spelen.

LET OP!

Start bij patiënten met één of meerdere risicofactoren altijd en direct na wondsluiting met optimale preventie

Monitor de ontwikkeling van het litteken altijd nauwlettend!

STAP 1

Referenties:

- 1) Middelkoop E, Monstrey S, Et al. (2011) *Scar management practical guidelines*. Maca-Cloetens. 1-109.
- 2) Mustoe TA, et al. International Clinical Recommendations on Scar Management. *Plastic and reconstructive surgery*, 2002.
- 3) Burd A, Huang L, (2005) Hypertrophic Response and Keloid Diathesis: Two Very Different Forms of Scar. *Plast. Reconstr. Surg.* 116(7):150e-157e.
- 4) Butzelaar L, et al. Currently known risk factors for hypertrophic skin scarring: A review. *Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery*, 2016.
- 5) Wolfram, D, et al. Hypertrophic Scars and Keloids - A Review of Their Pathophysiology, Risk Factors, and Therapeutic Management, *Dermatologic Surgery* 2009.

ALHYDRAN
Scarban®

BAPSCARCARE